

Denisa Fulmeková

Agáta

Čarodajnicu nenecháš nažive

AGÁTA

Denisa Fulmeková

AGÁTA

slovaart

Text © Denisa Fulmeková 2020

Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o.,
Bratislava 2020

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovat' ani šíriť v nijakej forme ani nijakými prostriedkami, či už elektronickými, alebo mechanickými, vo forme fotokópií či nahrávok, respektíve prostredníctvom súčasného, alebo budúceho informačného systému a podobne bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

ISBN 978-80-556-4749-4

Prvá búrka prišla dve nedele pred svätým Jurajom. Podvečer sa nad Pyspekami zhrčili čierne mračná a zdvihol sa vietor, takže všetci sa náhlili do bezpečia a zatvárali dvere i okenice. Agátu zastihli prvé studené kvapky v záhrade, kde akurát vysádzala planty kvaky. Napochytre pratala, čo sa dalo, a vbehla dnu. Vonku sa v priebehu krátkej chvíle rozpútala divoká búrka. Agáta zapálila biele hromničné sviece, do obloka dala chlieb a utiahla sa v modlitbe na lavicu. Keď sa k nej pritúlila mačka, vzala si ju na kolená a bezmyšlienkovite ju hladila po mäkkej teplej srsti. Búrka trvala dlho a vonku sa medzitým celkom zotmelo. Až keď sa mačka zošuchla na zem a vydala sa k svojej miske, Agáta si uvedomila, že hrmenie sa postupne vzdáľuje, hoci prudké úderky dažďa do drevenej šindľovej strechy zatiaľ neustávali. Doznievajúca búrka ju naplnila zvláštnou úzkosťou, a tak si zaumienila, že sa radšej poberie spať. Už-už sa chystala zhasnúť sviece, keď sa ozvalo zreteľné zabúčanie na dvere. Agáta zmeravela. Kto sa k nej môže dobýjať takto večer? Váhala, či otvoriť západku, no tu sa okrem opätovného klopania ozval aj úpenlivý ženský hlas: „Agátka! Si tam? To som ja!“

Agáta ten hlas sprvu nepoznala, ale uľavilo sa jej, že za dverami je žena. Keď otvorila nízke dvere do svojho domu, na prahu zbadala zmoknutú a zúboženú Annu Vargovú. „Anička?!“ zvolala prekvapene. Inokedy hrdo vzpriamená a nastrojená mladá sedlička sa

teraz opierala ľavým plecom o zárubňu a celá sa s bolestnou grimasou nahýnala dopredu. Na pravom predlaktí s vypätím síl pridržala beztvárú guču handár. „Odober, prosím!“ naznačila smerom k Agáte a tá sa zdráhavo načiahla po zmoknutom batôžku. S otázkou, či ju nik nevidel, potom ustúpila nabok a naznačila príchodzej, aby vošla.

Anna pokrútila hlavou: „Nik.“

„Ani nočný strážnik?“

„V lejaku ten starý ožran iste niekam zaliezol.“

Z Anny crčala voda a aj pri slabom osvetlení sviečok bolo vidieť, že má tvár bledú a vyplašenú.

„Dočkaj, zapálím svetlo,“ Agáta opatrne s pomocou kresadla a práchna zažala olejovú lampu. „Čo sa teda deje?“ opýtala sa, i keď už tušila. Po Pyspekách sa šuš-kalo, že Vargová je znova samodruhá, ale nechce to nikomu potvrdiť, aby to zasa nezakríkla. Ženy si všimli, že sa začína guľatiť, a dohadovali sa, kedy sa dieťa narodí. Vargová bola pevnej súmernej postavy a pred svadbou jej každý prorokoval, že bude iste rodiť ako jabloň. Lenže neskôr sa ukázalo, že i keď príde do iného stavu, dieťa odíde prv, než sa narodí. Vargovej muž začal piť a ona sa doma potichu zhrýzala. Pyspekské ženy jej preto teraz zakaždým zrakom šacovali pás, či sa rozširuje a či sa všetko uberá k zdarnému koncu. Jedny tvrdili, že tentoraz sa to už iste podarí, a zo srdca jej to priali, iné, tie s jedovatou letorou, iba krútili hlavami, že zbytočne pokúša osud, lebo od jalovej kravy sotva čakať, že sa otelí.

Len čo Agáta prebrala neforemnú handrovú guču, zoslabnutá žena sa pričochrala k nízkemu drevenému stolčeku a zviezla sa naň. Oboma rukami si oblapila brucho a z očí jej vyvrel potok slz. „Moje mŕtve dieťa,“ rozplakala sa Anna. „Stále mám kŕče a veľmi krváčam. Vymysli voľačo, lebo inak so mnou bude amen.“

„Ach, čo už ja vymyslím?“ zahorekovala Agáta. „Mala si ísť radšej za starou babicom Henčelovou, je skúsená, ona by ti najlepšie poradila!“ vyhrklo z nej, lebo sa naľakala, že Anna Vargová jej tu na stolčeku vypustí dušu. Na pôrody a ženské veci okolo toho tu predsa bola Henčelka, ona sa v týchto záležitostiach vyznala a mala doma aj nejaké lekárske inštrumenty.

„Aby ma zas po celých Pyspekách roznosila, že som planá a neviem ani decko donosiť?“ Anna prerývane žalostila a krútila sa na šamlíku. „Bola som si istá, že teraz to vyjde! Že potom ju zavolám, až k pôrodu!“

„Neplač, Anka, od plaču ti bude len horšie. Dám ti niečo, upokoj sa.“ Agáta si čupla k trpiacej žene a chlácholivo ju hladila voľnou rukou po ramenách. V druhej stále držala zabalený mŕtvý plod.

„Kedy sa to stalo?“ Nevedela, kam dieťa položiť, ani či ho má rozbaľiť a pozrieť sa naň, alebo nechať toto stvorenie odpočívať pod navrstvenými a teraz prevlhnutými kusmi rozkmásanej ľanovej plachty.

„Popoludní, ako prišla tá búrka. Ale celý deň som krváčala. Už som vedela, že je zle,“ mykali Annou ďalšie vzlyky.

„No tak, Anička... A tvoj muž? Ďuro? Vie o tom?“

„Ale čoby, tomu som radšej nič nevravela. Beztak nebol doma, keď som dieťa stratila,“ hodila bezradne rukou.

„Bude ťa hľadať, nie? Čo mu povieš?“ obávala sa Agáta, Vedela, že Annin manžel Juraj Varga nemá v Pyspekách práve najlepšiu povest'. Veľa pije a ožratý potom manželku mláti a vyčíta jej, že mu ešte neprivedla na svet potomka.

„Vyhovorím sa, že som sa bála búrky a schovala som sa u mamy.“

Agáta pokrútila hlavou. Pochybovala, že akurát toto by zabralo na divokého Vargu.

„Čo keď sa bude pýtať, kedy sa dieťa narodí? Vedel o ňom?“

„O dieťati?“ Anna zdvihla uslzenú tvár a zavrtela hlavou: „On sa už nepýtal a ja som mu sama nevravela. Bála som sa, že keď znovu potratím, bude to ešte horšie.“

Agáta napokon položila plod k Anniným nohám. „Chlapec či dievča?“ spýtala sa ešte.

„Dievčatko,“ zašepkala zdrvená Anna a Agáta ju opätovne pohľadila. Potom vstala a pristúpila k menšej drevenej truhlici: „Na každú bolesť sa niečo nájde...“ Potom vyberala plátenné vrecúška, roztvárala ich a privoniavala k nim. „Toto, toto bude dobré!“ podávala dve vrecká Anne. „Koreň vlkovca a trochu myrhy. Do odvaru môžeš pridať aj štipku z tohto korenia, rýchlo budeš v poriadku, uvidíš.“

„Ďakujem ti, Agátka,“ Anna sa načiahla po bylinách a keď jej ich Agáta podávala, prikryla jej ruku zvrchu drsnou dlaňou. „A dieťa? Pochováš ju? Agátka, prosím ťa, urob to pre mňa. Vymysli to nejako, rozlúč sa s ňou za mňa.“

„Ale kde ju ja pochovám, prosím ťa?!“ zrozpačiteľa Agáta.

„Lenže ja dieťa nemôžem vziať domov, bojím sa Ďura a chcem radšej na všetko zabudnúť!“

„Veď ja tiež neviem, kam by som ho... Na záhrade predsa nemôžem, tam ho vyhrabe susedov pes...“

„Ale čoby, ty iste niečo vymyslíš. Spravíš jej dáky ob-
rad, veď viem, že sa v tom vyznáš, Agátka...“

„Ohrejem ti vodu, nechceš? Obriadiš sa, potom pôj-
deš,“ pozrela Agáta úkosom na zbedačenú Annu, ktorá si s hrôzou obzerala svoju sukňu zmáčanú dažďom i krvou.

„Nie, radšej sa poberiem. Ledva stojím na nohách a krúti sa mi hlava. Potrebujem sa vyspať. A dážď už slabne, o chvíľu sa Ďuro primotá domov...“ Anna sa zošuchla zo šamlíka, klakla si na kolená, podoprela sa rukami a ešte aj tak jej musela Agáta pomôcť, aby sa voľajako zasa postavila na nohy.

„Postaraj sa mi o moje nebožiatko. Len čo budem môcť, odplatím sa ti, neboj sa,“ Anna zavadila pohľadom o mŕtve telíčko, ktoré sa dalo v motanici z rozpá-
ranej starej plachty iba tušiť.

„O to nejde, preboha živého!“ namietla Agáta. „Na, vezmi si ten vlkovec a užívaj ho teraz pravidelne.“

Vargová sa placho usmiala a vzala si vrecká s nasušenými bylinami. „Pánboh zaplať, Agátka.“

„Prejdeš domov, nemám ťa odprevadiť?“ pohliadla na chvejúcu sa ženu.

„Kdeže. Veď to mám kúsok, nejako som to zvládla sem, zvládnem i ta.“

Keď sa Vargová pobrala a Agáta jej otvorila dvere, do chalupy šiblo niekoľko kvapiek dažďa a chladný nočný vzduch. Agáta upierala oči do tmy, či v nej niekto nestriehne, a keď jej nočná návštevníčka zabočila smerom na Krivú, chytro zavrela dvere a oprela sa o ne chrptom. Sotva meter od nej ležala na dlážke oválna guča so zavnutou mŕtvolkou. Agáte nezišlo na um nič iné, len cezeň prehodit suché hrubé súkno a posunúť ho pod lavicu. Vystrčiť ho von na dážď a aby ho prípadne vyňuchali zvieratá, to nechcela. Veď do rána hádam vymyslí, kam ho zahrabe.

2.

Žofia Meszárosová, žena statnej postavy a výrazných črt, kedysi považovaná za krásavicu, hrmotala riadom a uvzato mlčala, kým jej muž, popri mohutnej žene štúply a už trochu vysušený, sedel za stolom a babral sa lyžicou v omáčke z mladej žihľavy.

„Voľajaká je bez chuti,“ položil napokon lyžicu bokom, hoci vedel, že tým Žofiu ešte viac nahnevá.

„A čím som ti ju mala ochutiť?“ vyletela naňho, presne ako predvídal. „Tvoj brat ma vyhnal ako prašivého

psa, vraj mi už nič nedá zadarmo,“ prsiská sa jej nadúvali zlostou.

„Ved' nech nedá,“ utrúsil vzdorovito a dúfal, že tým zamedzí ďalšiemu ženinmu výpadu. No jeho stále driečnej žene, i keď jej už minulo tridsať, sa teraz iba srdnato sťahovali ústa: „Nech nedá? Ale mal by, mal! A to som pýtala len zopár odrezkov hovädziny na polievku!“

Ján Meszáros iba potichu stisol čeluste. Zamlčal pred Žofiou, že keď si chcel nedávno od brata požičať peniaze, aj jeho odbil. Vraj kam by to dogazdoval, keby im každú chvíľu voľačo suchol. Napokon mu aspoň nalial pálenky a pripili si. Sú predsa bratia, tak mu Gusto povedal, keď pozdvihol pohár.

„No, čo nič nevravíš?“ zabrdla doňho Žofia a za hnevom v tmavých očiach jej sedela aj obava z budúcnosti. Rodila už štyri razy, ale dve deti nedožili ani do troch mesiacov. S Janom teda vychovávali len desaťročného Janka a poldruharočnú Helenku a aj v takejto nepočetnej domácnosti sa museli uskromňovať, ako to len šlo. „Alebo radšej budeš čušať ako vtedy, keď vám umrel otec a tvoj brat si zhrabol celé mäsiarstvo?!“

„Žofia...“ chcel ju zastaviť, ale nedala sa.

„Čo Žofia? Jemu si mal povedať – ,Gusto zlatý, to ma chceš takto naľahko vypratať s pár drobnými?!‘ No?!“

„To neboli drobné, Žofia!“ zahriakol ju muž. „Dali sme si do poriadku túto chalupu a nakúpil som aj nejaké nástroje do dielne, už si zabudla?“

„Prosím ťa, nedaj sa vysmiať! Tvoj brat zdedil celý domisko po rodičoch, mäsiarstvo i tridsať jutár pôdy! A ty si sa nechal vyšikovať do tejto chajdy po dedovi a myslíš si, že je z teba ktovieaký obuvník!“ Namierila naňho ukazovák a pohrdavo uronila: „No sám vidíš, že si len obyčajný príštipkár! Akéže šitie topánok, keď ti dajú ledva podrážku opraviť!“

„Roboty je teraz málo, viem...“ chcel sa obhajovať, ale Žofia naňho nedbala.

„Večne si musíme požičiavať! Ty si remeselník? Ved' ty si len obyčajný bedár!“

„Ved' vrátime!“ Neznášal ženine výčitky, z ktorých vždy vyšiel ako daromný otec, čo sa nevie postarať o rodinu.

„Pch, vrátime, ale vďaka komu? To zabúdaš, že? Vďaka mojej rodine! Keď vidia, ako som s tebou pocho- dila, vždy im príde ľúto!“

„Aké ľúto? Nepreháňaj! Až tak zle na tom nie sme. Včera sa u mňa zastavilo panstvo z kúrie, dostal som nové zákazky, len sa ty neboj!“

„A to sa teda bojím!“ skákala doňho rozzúrená Žofia, akoby prepočula dobrú správu. „Ved' vieme, aké ty dostávaš zákazky! Tak ako keď si u teba šmatlavá Barbora dala spraviť topánky, a ešte s prackou!“ napo- dobnila maznavý hlas svojej švagrinej, ženy mäsiara Gusta Meszárosa.

„Napokon jej boli dobré aj bez pracky,“ pousmial sa obuvník Ján Meszáros a bol by už rád, keby sa mu

podarilo hnev svojej ženy zažehnať. Neznášal spory a nenávistné výpady voči bratovi mäsiarovi a jeho žene mu spôsobovali páľčivý pocit v pažeráku.

„Bodaj by jej neboli dobré, keď si jej ich daroval!“ vykrikla hnevliivo Žofia, až sa driemajúca dcéra Helenka s plačom strhla zo spánku.

„Netáraj, veď nám zaň dali riadny tovar. Čo na tom, že neplatili peniazmi?“ Už aj mierny Ján Meszáros strácal trpezlivosť, a tak vzal dcéru na ruky a vyšiel z chalupy. „Poď na vzduch, moja, aby sme sa tu neudusili!“ Fľochol pritom na ženu, čo ona nato, ale tá si len utrela mokré ruky do zástery a zúrivo mu odvrkla: „Nemusíš utekať, idem ja!“

„A kam by si šla?“ chcel sa jej postaviť do cesty, ale odtisla ho aj s dieťaťom v náručí.

„Idem k Zuze!“

„Už zasa?“

„Čo tá do toho? Je to moja sestra, môžem k nej chodiť, koľko chcem!“ Žofia si spurne odpásala zásteru a šmarila ju do kúta.

3.

Zuza Sabová bývala na rozdiel od svojej staršej sestry Žofie Meszárosovej v panskom dome. Vzala si miestneho správcu majetkov, išpána Jozefa Saba a stala sa z nej pani išpánová. Zuza si žila lepšie a pri mužovi videla aj kus sveta, veď zo dva razy bola už i vo Viedni a do

Prešporka chodievali takmer pravidelne. Mala však plachjšiu povahu než jej sestra a medzi Pyspekčanov zatial veľmi nezapadla. Preto sa potešila každej Žofinej návšteve a vždy ju niečím dobrým ponúkla, prípadne jej aj zabalila pre deti. Sestra jej zasa na oplátku zakaždým dobre poradila. Žofia totiž radami nešetřila: vo veciach manželstva, výchovy detí – Zuza mala rovnako dve, staršieho chlapca a mladšie dievča ako ona –, ale napríklad aj v tom, ako treba zaobchodiť so slúžkami. Ona síce nijaké služobníctvo doma nemala, no veľmi dobre si vedela predstaviť, ako by s ním narobila poriadky. V tomto sa jej sestra Zuza videla málo dôsledná a príliš dôverčivá.

Dnes však Žofia nepřišla rozdávať rady. Cestou k sestre sa jej zlosť na muža a jeho rodinu premenila na straujú sebaľútosť. Prečo sa akurát jej muselo takto zle povodiť? Potešila sa aspoň tomu, že Zuza bola doma sama. Žofia totiž nemala v láske ani išpána Saba, ale pred Zuzou si v tomto smere dávala pozor na jazyk. Ba navonok si švagra obchádzala, lebo jej lichotilo, že išpán je manželom jej sestry.

Zuzu zastihla, akurát keď sa chystala na faru. „Ondrejko bude mať prvé sväté prijímanie, zabudla si?“ odvetila Zuza, keď sa Žofia rozhorčovala, prečo akurát teraz musí za farárom.

„Hej, viem,“ prikývla Žofia, hoci v skutočnosti na to zabudla. „Pôjdem s tebou,“ navrhla Zuze. Nechcelo sa jej tak skoro vracáť domov. Nech si Jano poradí,

pomyslela si uvzato, i keď ju v hĺbke predsa len pichali výčitky.

4.

V tú noc, keď mala Agáta doma pod lavicou mŕtvolku potrateného dieťaťa, sa jej veru nedalo spať. Pred vnútorným zrakom jej jednodaj bežal výjav, ako jej Vargová podáva látkový zámotok s ukrytým plodom. Rozbaliť ho však nedokázala, nechcela vidieť, čo je pod vrstvami látky. Dokonca keď ho obalila suchou vrstvou, ani nič nepresakovalo. Agáta zatiaľ deti nemala a bála sa, že keby zazrela mŕtve telíčko, ten obraz by už nešlo vymazať. Čo ak by tým na seba pritiahla nejaké prekliatie a ani ona by nemohla mať deti? Vargovú ľutovala, to áno, ale lepšie by jej bola padla návšteva niektorej mnohohodetnej matky. Plodnosť priťahuje plodnosť, vravievala jej babička. Žena, ktorá chce počať, sa má zdržiavať v prítomnosti matiek malých detí. A niektoré decko si aj popesťovať, pohojdať, nech to na ňu preskočí, zvykla žartovať, ale sčasti to iste myslela vážne. Škoda, že sa vtedy babičky Horniakovej nespýtala, čo robiť, keď na dvere zabúcha nešťastnica, čo akurát stratila dieťa.

Nadránom potom nakrátko upadla do nepokojného spánku. Tesne predtým si predsavzala, že hneď ráno vezme dieťa a pôjde za mestské hradby k pyspek-skému jazierku, ktoré všetci nazývali Katkino. Pri ňom rastie niekoľko mocných dubov, tam vtáčatko pochová

a miesto poslednej rozlúčky vydymí zväzkom vysušenej bazalky.

Lenže po prebdenej noci plnej nepokoja Agáta precitla až takmer na poludnie. Po búrke už nebolo ani stopy a deň bol zaliaty slnkom. Na okamih aj zabudla, čo ju vlastne čaká, no len čo jej pohľad skĺzol pod lavicu, srdce jej v okamihu zovrela úzkosť. Teraz na poludnie predsa nepôjde s batôžkom cez celé Pyspeky! Radšej dočká.

Čas sa však vliekol, a keď sa poludnie konečne prehuplo do popoludnia a popoludnie sa pomaly klonilo k podvečer, Agáta si vzala prútený kôš, s ktorým chodievala ešte s nebohouslabou babičkou na byliny, a na jeho dno položila motanicu z handár so zavnutým mŕtvym telíčkom.

V Pyspekách vládla pokojná jarná sobota. Agáta sa ľahkým krokom vybrala smerom na dolný koniec ku Katkinmu jazierku, a keď mŕňala novú obecnú školu, stretla sestry Žofiu a Zuzu. Obe sa do Pyspek postupne privydali z neďalekej Verekne a spočiatku ich poznala iba z videnia. Až keď sa pred dvomi rokmi vydala aj ona, privravela sa jej raz po omši strojná Žofia. Neskôr ju zoznámila aj so svojou drobnejšou sestrou, išpánovou manželkou Zuzou. Agáte lichotilo, že stoja o jej priateľstvo, hoci boli od nej o niekoľko rokov staršie a obe už boli matkami. Ale nielen to. Vedeli, že jej babička bola vychýrenou pyspekskou bylinkárkou, a preto jej zjavili, že sa vyznajú v liečení i odrábaní. Vraveli, že ony zas poznajú iné veci než jej babka, aj také ešte tajomnejšie! Ochotne sa teda s nimi delila o všetko, čo vedela,

a neraz si vravela, že keď jej pred poldruha rokom zomrela babička, za ktorou veľmi žialila, Pán Boh jej poslal tieto dobré duše, aby mala oporu aspoň v ich nezištnom priateľstve. Dokonca raz, keď ju v zime trápila akási pliaga na prieduškách, priniesli jej požíveň a domáci sirup proti kašľu, lebo ona už všetok minula, pričom ju vtedy a potom ešte viackrát ubezpečovali, že je im ako mladšia sestra.

„Kam si sa vybrala, Agátka?“ pristavila ju Žofia. Zuza hneď natáhovala krk a nazerala do košíka. „A čo tam máš za handry?“

Agáta strýpla, bála sa povedať o svojom hroznom náklade, ale keď jej všetečná Žofia išla v košíku pošmátrať, musela ju zastaviť.

„Nechaj, Žofka! Nedotýkaj sa toho!“ vykrikla a sošná Žofa vyplašene cúvla.

„Veď dobre, nekrič. Radšej už prezrad', čo tam schovávaš? Vari mužovu hlavu?“ pokúsila sa zažartovať Žofia, ale keď videla Agátinu kamennú tvár, hneď by svoje slová vzala späť.

„Veď nám povedz,“ dobiedzala aj Zuza. „Sme predsa rovnaké, skoro ako sestry, zabudla si? Minule si mi dala dobré byliny, keď Ondříka bolelo ucho, teraz ti zas my rady pomôžeme.“

„Nepotrebujem pomoc,“ zahovárala Agáta a tvár jej horela rozpakmi.

„Ba hej, vyzeráš, že potrebuješ,“ usvedčovala ju Žofia, odhodlaná vymámiť z Agáty tajomstvo stoj čo stoj.

A tak do nej ešte chvíľu pichali svojimi dohadmi, až im napokon prezradila, čo nesie v košíku, ba celkom neprozreteľne vyslovila aj otázku, či nemá ísť namiesto ku Katkinmu jazierku k babici Henčelovej, tá by hádam vedela, kam s pozostatkami nedonoseného nebožiatka.

„Ach, Agátka, ešte to by ti tak chýbalo! Ku Henčelke nechod', vieš, aká vie byť klebetná!“ chytila ju za predlaktie Žofia. „Teraz je už neskoro, nesmie to vedieť!“

„Veru,“ horlivo prikyvovala aj Zuza. „Henčelka to roztrúbi po Pyspekách a Vargová sa ti za to nepoďakuje.“

„Daj to dieťa nám, my sa oň postaráme,“ navrhla zrazu Žofia a Zuza na ňu úkosom pozrela, či to myslí vážne.

„Ale ja som Anke Vargovej sľúbila...“ Agáta stisla rúčku koša, až sa jej prútie bolestivo vrylo do vlhkej dlane.

„Na to nedbaj, čo si jej nasľubovala. Nemala sa za tebou ťahať, ale vyriešiť to sama. Koniec koncov, prišla chvíľa, aby toto dieťa poslúžilo iným... A to by Anka nikdy nepochopila!“ prevravela Žofia.

„Ako poslúžiť iným?“ nechápala Agáta a tu sa k nej Žofia sprisahanecky naklonila. „Spravíme z neho liečivú žltú masť. Neboj sa, aj tebe z nej dáme.“

„Čo?!“ Agáte sa zdalo, že vari zle počuje, ale Žofia iba pokyvávala hlavou: „Nestrachuj sa, to nie je hriech. Liečivo ešte poslúži mnohým ľuďom. Možno aj Vargovej, aby konečne porodila živé a zdravé dieťa.“

Jarné slnko zatienil väčší mrak a povetrie sa náhle ochladilo. Agáta si uvedomila, že sa schyľuje k večeru

a kým by pochovala Vargovej dcérku, od Katkinho jazierka by už musela ísť za tmy, čo neprichádzalo do úvahy.

„Ale akože to nie je hriech? Ved' je to ľudská bytosť...“

„Už sú to len ostatky. A sama si vravela, že Vargová ešte zďaleka nemala rodiť, takže sú to ostatky nevyvinutého dieťaťa.“

„Áno, ale...“ Agáta si nespomínala, že by jej niekedy Žofia alebo Zuza vyjavili, že do svojich masťí a tinktúr používajú takéto hrozné prísady. „Neviedla som, čo všetko dávate do svojich lektvarov!“

„A čo, vari sa bojíš, že ťa to decko príde strašiť?“ zasklabila sa Žofia. „Ty ešte všeličo nevieš, Agátka, ale postupne ťa naučíme, že?“ obrátila sa k sestre a tá prisvedčila.

„Nech je teda po vašom... Len aby sa to nedozedela úbohá Anka!“ podala košík sestrám.

„Neboj sa, čoskoro ti košík vrátíme!“ ubezpečila ju Zuza a Žofia doložila: „A nerob si nijaké výčitky. My ženy si musíme pomáhať aj inými prostriedkami a táto masť bude zázračná, uvidíš sama!“

5.

Ten večer prišiel do Pyspek Agátin manžel Gabriel Borlobáš. Napodiv sa mu potešila, hoci inokedy ju jeho príchod iba nepríjemne vytrhol z melodicky plynúcej rutiny. Ale teraz, keď nedodržala sľub, ktorý dala Anke